

HUOM! Tämä on alkuperäisen artikkelin rinnakkaistallenne.
Rinnakkaistallenne saattaa erota alkuperäisestä sivutukseltaan ja painoasultaan.

Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hermiö, A. (11.06.2024) Ammattikorkeakoulujen ammatillisten artikkeleiden julkaisukanavat vuonna 2022. *eSignals PRO*. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024061150003>

PLEASE NOTE! This is an electronic self-archived version of the original article.
This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version:

Hermiö, A. (11.06.2024) Ammattikorkeakoulujen ammatillisten artikkeleiden julkaisukanavat vuonna 2022. *eSignals PRO*. <http://urn.fi/URN:NBN:fi-fe2024061150003>

Copyright: © 2024 by the authors and Haaga-Helia University of Applied Sciences. Licensed under the terms and conditions of the Creative Commons Attribution (CC BY NC SA) license (<https://creativecommons.org/licenses/by-nc-sa/4.0/>).

Ammattikorkeakoulujen ammatillisten artikkeleiden julkaisukanavat vuonna 2022

Anna Hermiö

Ammattikorkeakoulut julkaisivat vuonna 2022 noin 14 000 julkaisua, joista noin 2000 oli ammatillisia artikkeleita. Tässä artikkelissa tarkastelen, millaisissa julkaisukanavissa ammatillisia artikkeleita ilmestyi. Tietoja voidaan käyttää ammatillisten julkaisujen vaikuttavuuden arvioinnissa ja julkaisutoiminnan kehittämisessä.

Paneudutaan aluksi siihen, mitä tarkoitetaan ammatillisella artikkelilla ja julkaisukanavalla.

Opetus- ja kulttuuriministeriö (OKM) kerää vuosittain korkeakouluilta tiedot erilaisten julkaisujen määrästä. Tässä tiedonkeruussa on julkaisuille kahdeksan eri luokkaa, joista yksi on ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut. Ne jaetaan vielä kuuteen alaluokkaan:

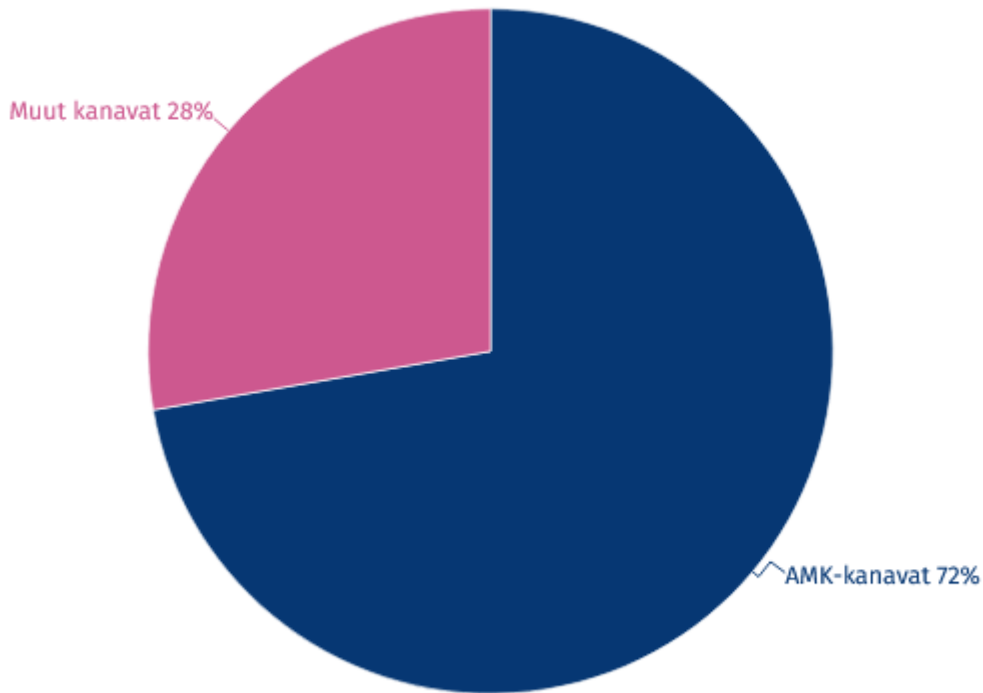
- Artikkelit ammattilehdessä (D1)
- Artikkelit ammatillisessa kokoomateoksessa (D2)
- Artikkelit ammatillisessa konferenssijulkaisussa (D3)
- Julkaistu kehittämis- tai tutkimusraportti taikka -selvitys (D4)
- Ammatillinen kirja (D5)
- Toimitettu ammatillinen teos (D6)

Ammattiyhteisölle suunnattuihin julkaisuihin kuuluu siis hyvin erilaisia julkaisuja: muun muassa artikkeleita, tutkimusraportteja ja kirjoja. Lisäksi on syytä ottaa huomioon, että esimerkiksi podcast voi olla sisällöltään ammattiyhteisölle suunnattu, mutta OKM:n tiedonkeruussa se lasketaan luokkaan I, johon kuuluvat audiovisuaaliset julkaisut.

OKM asettaa tiettyjä ehtoja julkaisukanavalle. Jotta julkaisu voidaan ilmoittaa tiedonkeruuseen, sen pitää olla julkaistu sellaisella kanavalla, jossa on kirjoittajasta riippumaton toimituskunta. Esimerkiksi asiantuntijan omakustanteita tai omilla verkkosivuillaan julkaisemia tekstejä ei lasketa julkaisuiksi.

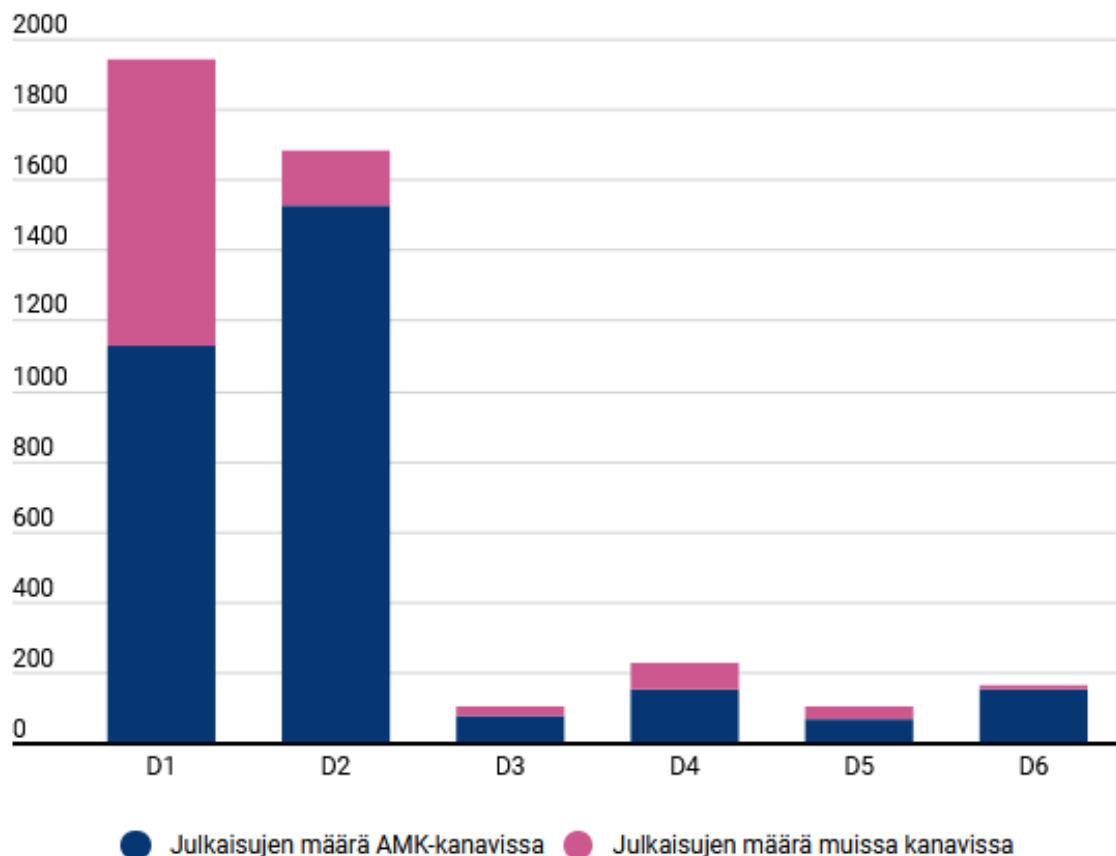
Suurin osa ammatillisista artikkeleista ilmestyy korkeakoulujen omissa kanavissa

Suurin osa, 72 prosenttia, ammattikorkeakoulujen ammattiyhteisöille suunnatuista julkaisuista julkaistaan korkeakoulujen omissa julkaisukanavissa.

Ammattikorkeakoulujen omat julkaisukanavat ovat yleensä erilaisia verkkolehtiä ja -julkaisuja. Tässä artikkelissa ammattikorkeakoulujen omiin julkaisukanaviin on laskettu myös ammattikorkeakoulujen yhteisjulkaisut AMK-lehti (UAS Journal) ja Kreodi.

Seuraavassa kuviossa (2) ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut on jaoteltu kuuteen ryhmään opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruuohjeiden mukaan. Kuviosta näkyy, että ehdottomasti suurin osa (86 %) näistä julkaisuista on artikkeleita ammatillisissa lehdissä tai kokoomateoksissa (luokat D1 ja D2).

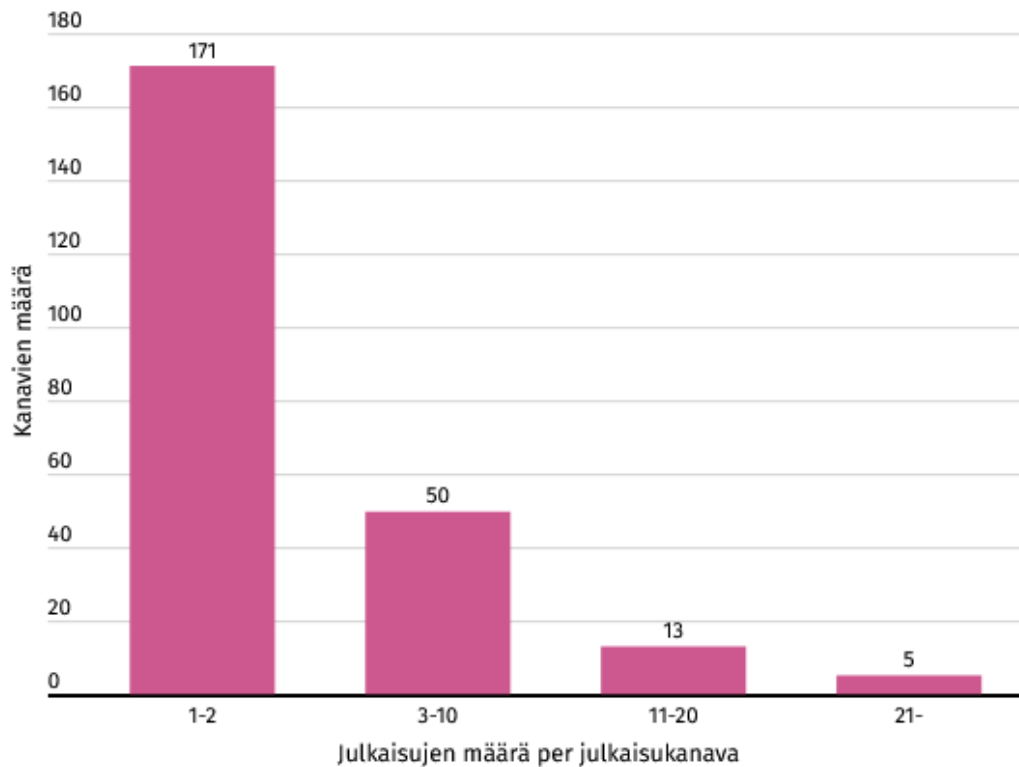

Ammattikorkeakoulujen omat julkaisukanavat ovat yleensä erilaisia verkkolehtiä ja -julkaisuja. Tässä artikkelissa ammattikorkeakoulujen omiin julkaisukanaviin on laskettu myös ammattikorkeakoulujen yhteisjulkaisut AMK-lehti (UAS Journal) ja Kreodi.

Seuraavassa kuviossa (2) ammattiyhteisölle suunnatut julkaisut on jaoteltu kuuteen ryhmään opetus- ja kulttuuriministeriön tiedonkeruuohjeiden mukaan. Kuviosta näkyy, että ehdottomasti suurin osa (86 %) näistä julkaisuista on artikkeleita ammatillisissa lehdissä tai kokoomateoksissa (luokat D1 ja D2). Julkaisukanavien näkökulmasta kiinnostavimpia ovat artikkelit ammattilehdissä (D1), sillä niitä julkaistaan enemmän ammattikorkeakoulujen ulkopuolisissa julkaisukanavissa kuin muita ammatillisia julkaisuja. Vuonna 2022 ammattilehdissä julkaistiin yhteensä noin 1940 artikkelia, joista 817 (42 %) julkaistiin muissa kuin ammattikorkeakoulujen kanavissa.

Ulkopuoliset kanavat – millaisista julkaisuista on kyse?

OKM:n tilastoihin on kirjattu julkaisuja noin 240:stä ammattikorkeakoulujen ulkopuolisesta julkaisukanavasta, joissa on julkaistu ammatillisia artikkeleita. Noin puolet kanavista on sellaisia, joissa on julkaistu vuoden 2022 aikana vain 1–2 ammattikorkeakoulun artikkelia. Ammattiyhteisölle suunnattujen artikkeleiden julkaiseminen on siis hajautunut melko voimakkaasti eri julkaisukanaviin.

Taulukossa 1 ovat ne 17 ulkopuolista kanavaa, joissa ammattikorkeakoulut ovat julkaisseet yli kymmenen julkaisua vuoden 2022 aikana. Eniten on julkaistu Toolilainen-julkaisussa, joka on tekniikan alan ammattikorkeakouluopetukseen keskittyvä aikakauslehti. Sitä julkaisee TOOL ry, joka on ammattikorkeakoulujen tekniikan ja liikenteen henkilöstön etujärjestö. Lehden toimituskunta koostuu ammattikorkeakoulujen henkilöstöstä.

Julkaisun nimi	lkm	Julkaisija
Bioanalyytikko	20	Suomen Bioanalyytikkoliitto ry
Fysioterapia	25	Suomen fysioterapeutit
Hifimaailma	18	Fokus Media Finland Oy
Koneyrittäjä	13	FinnMetko Oy
Kättilölehti	15	Suomen Kättilöliitto ry
Maatilan Pellervo	12	Pellervo-Media Oy
Numismaatikko	12	Suomen Numismaatikkoliitto ry
Nuorisotyö	29	Suomen Nuorisoseurat ja Nuoriso- ja Liikunta-alan asiantuntijat ry
Opinto-ohjaaja	13	Suomen opinto-ohjaajat ry
Poromies	27	Paliskuntain yhdistys
Pro terveys	24	Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry
Radiografia	19	Suomen Röntgenhoitajaliitto ry
Skootteri	20	SKO - Suomen korkeakoulujen ja toisen asteen opettajat ry
Suomen autolehti	15	Autotieto Oy
Sähkö & Tele	20	Sähköinsinöörit – SIL ry
Toolilainen	34	TOOL ry
Uusiouutiset	15	Suomen ammattimedia SUOMA Oy

Toiseksi eniten on julkaistu Nuorisotyö-lehdessä, jossa oli yhteensä 29 ammattikorkeakoulujen julkaisua vuonna 2022. Nuorisotyö-lehteä julkaisevat Suomen Nuorisoseurat ja Nuoris- ja liikunta-alan asiantuntijat ry.

Kolmanneksi eniten julkaistiin Poromies-julkaisussa, jota julkaisee Paliskuntain yhdistys. Siinä julkaistiin vuoden 2022 aikana 27 julkaisua. Seuraavina ovat sosiaali- ja terveysalan ammattijärjestöjen julkaisut Fysioterapia ja Pro terveys, joita julkaisevat Suomen fysioterapeutit ry sekä Akavan sairaanhoitajat ja Taja ry.

Myös neljä seuraavaa suosituinta kanavaa ovat ammattijärjestöjen julkaisuja: Suomen Bioanalytikkoliitto ry:n Bioanalytikko-lehti, Sähköinsinöörit – SIL ry:n Sähkö & Tele, SKO – Suomen korkeakoulujen ja toisen asteen opettajat ry:n Skootteri ja Suomen Röntgenhoitajaliitto ry:n Radiografia.

Julkaisulukuja tarkasteltaessa on syytä ottaa huomioon, että joissakin julkaisukanavissa (esim. Numismaatikko, Maatilan Pellervo, Suomen Autolehti, Hitsaustekniikka) julkaisijoita on ollut hyvin vähän, joissakin vain 1–2.

Suurin osa ulkopuolisten kanavien julkaisuista on tekniikan (35 %) sekä sosiaali- ja terveysalan (31 %) julkaisuja (kuvio 4). Seuraavaksi eniten julkaisuja on luonnonvara-alalta, kasvatusalalta ja liikunta-alalta.

Ammatillisten artikkeleiden julkaisukanavat ja vaikuttavuus

Ammattiyhteisölle suunnattujen artikkeleiden vaikuttavuutta voidaan tarkastella muun muassa sen mukaan, kuinka laajan yleisön ne tavoittavat. Osa lehdistä ilmoittaa arvion levikistään, osa ei, ja osa on ilmoittanut painosmäärän. Esimerkiksi Toolilaisen painos on 1800 kappaletta, Poromiehen 2300 kappaletta, Koneyrittäjän 8400 kappaletta ja Maatilan Pellervon 18 000 kappaletta (Maatilan Pellervo ja Maatilan Pellervo Eläin yhteensä). Lisäksi nämä julkaisut ovat kokonaan tai osittain luettavissa verkossa.

Määrää tärkeämpää lieneekin tarkastella, tavoittaako jokin julkaisu sen kohderyhmän, jolle julkaisusta on hyötyä. Esimerkiksi Paliskuntain Yhdistysten julkaisema Poromies todennäköisesti tavoittaa tehokkaasti porotaloudesta kiinnostuneet, vaikka lukijoiden joukko ei olisi suuri.

Tämän aineiston perusteella on vaikea arvioida, ovatko nämä ulkoiset kanavat hyödyllisiä ammattikorkeakoulujen näkyvyyden kannalta, sillä kirjoittajan taustaorganisaation näkyminen vaihtelee eri julkaisukanavissa. Joissakin taustaorganisaatio on näkyvästi esillä, joissakin sitä ei välttämättä mainita ollenkaan.

Tässä artikkelissa esitetyt tiedot antavat suuntaa sille, kuinka laajaa ammatillisten artikkeleiden julkaiseminen on eri kanavissa. Olennaista on kysyä, missä kanavissa saamme eniten näkyvyyttä tavoitellussa kohderyhmässä. Onko olemassa myös muita kanavia, jotka ottaisivat vastaan asiantuntijoiden kirjoittamia tekstejä ja muutoin täyttäisivät OKM:n vaatimukset julkaisukanavalle?

Näin tiedot kerättiin:

Tiedot amkien D-julkaisujen julkaisukanavista kerättiin Virta-julkaisutietopalvelun vuositasoisista Excel-tiedostoista

Tiedostosta suodatettiin pois kaikki muut kuin ammattikorkeakoulujen ilmoittamat D-luokan julkaisut.

Tiedostosta poistettiin nimekkeet, jotka oli ilmoitettu useammin kuin yhden kerran.

Aineiston luotettavuus

Tilastossa ei välttämättä ole kaikkia ammattikorkeakoulujen julkaisuja, koska osa niistä on voinut jäädä ilmoittamatta tiedonkeruuseen.

Osa julkaisuista on saatettu ilmoittaa tiedonkeruuseen sen jälkeen, kun nämä tiedot on koottu.

Osa julkaisuista saatetaan ilmoittaa tiedonkeruuseen eri vuonna kuin ne on julkaistu. Tämä koskee erityisesti vuodenvaihteen tienoilla ilmestyviä julkaisuja.